

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi leimaverolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan korotettavaksi kiinnityksen tai maksun saamiseksi oikeuteen tuodusta saamistodisteesta sekä velkakirjasta ja vekselistä suoritettavaa leimaveroa 1,5 prosentista 1,6 prosenttiin. Aluskiinnitystä haettaessa suoritettava leimavero samoin kuin aluksen hankintaa varten myönnettyä lainaa koskevasta velkakirjasta suoritettava 0,75 prosentin leimavero ehdotetaan pysytettäväksi entisellään.

Arvopapereiden luovutuksesta suoritettavaa leimaveroa ehdotetaan korotettavaksi 1 prosentista 1,4 prosenttiin silloin, kun luovutus tapahtuu arvopaperipörssin välityksellä ja 1,2 prosentista 1,6 prosenttiin silloin, kun luovutus tapahtuu ilman arvopaperipörssin välitystä.

Esitys liittyy vuoden 1985 tulo- ja menoarvioesitykseen.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Velkakirjoista ja muista saamistodisteista suoritettava leimavero

Leimaverolain mukaan kiinnityksen tai maksun saamiseksi oikeuteen tuodusta velkakirjasta tai muusta saamistodisteesta sekä yli 9 kuukauden ajaksi tehdystä ja vaadittaessa tai irtisanomisen jälkeen maksettavasta velkakirjasta, kun se annetaan rahalaitokselle, samoin kuin yli 9 kuukauden ajaksi tehdystä tai näytettäessä maksettavaksi asetetusta vekselistä on suoritettava leimaveroa 1,5 prosenttia. Enintään 9 kuukauden ajaksi tehdystä velkakirjasta ja vekselistä leimavero on 1,5 prosenttia vuodessa.

Aluskiinnitystä haettaessa suoritettava leimavero samoin kuin vähintään 19 bruttorekisteritonnin suuruisen aluksen hankintaa varten myönnet-

tyä lainaa koskevasta velkakirjasta suoritettava leimavero on 0,75 prosenttia.

Velkakirjoista ja muista saamistodisteista suoritettavaa leimaveroa koskevia säännöksiä muutettiin edellisen kerran tammikuun 1 päivänä 1984 voimaan tulleella lailla (916/83).

Vuoden 1985 tulo- ja menoarvion tasapainottamiseksi ehdotetaan velkakirjoista ja muista saamistodisteista suoritettavaa leimaveroa korotettavaksi 1,5 prosentista 1,6 prosenttiin. Korotus koskisi sekä kiinnitystä haettaessa että saamistodistetta lainanantajalle annettaessa suoritettavaa leimaveroa. Enintään 9 kuukauden ajaksi tehdystä velkakirjasta ja vekselistä olisi suoritettava leimaveroa 1,6 prosenttia vuodessa. Aluskiinnitystä haettaessa suoritettava leimavero sekä vähintään 19 bruttorekisteritonnin suuruisen aluksen hankintaa koskevasta velkakirjasta suoritettava leimavero ehdotetaan sen sijaan pysytettäväksi nykyisenä 0,75 prosenttina.

1.2. Arvopapereiden luovutuksesta suoritettava leimavero

Leimaverolain 55 §:n mukaan arvopapereita myytäessä tai vaihdettaessa arvopaperipörssin välityksellä leimaveroa on suoritettava 1 prosentti kauppahinnasta. Kun luovutus tapahtuu ilman arvopaperipörssin välitystä, leimavero on 1,2 prosenttia kauppahinnasta tai vaihtoarvosta.

Arvopapereilla tarkoitetaan lain 54 §:n mukaan osakkeita, niiden väliaikaistodistuksia, osuustodistuksia taloudellisissa yhteisöissä sekä sellaisia osakeyhtiön antamia velka- tai muita saamistodisteita, joissa korko on määrätty riippuvaksi yhtiön vuosivoiton tai osingon suuruudesta taikka jotka oikeuttavat osallisuuteen vuosivoitosta. Myös osakkeiden ja laissa mainittujen saamistodisteiden merkintäoikeudesta annetut todistukset ovat leimaverolaissa tarkoitettuja arvopapereita.

Leimaverolain 55 §:n 2 momentissa on valtuutussäännös, jonka mukaan valtioneuvostolla on oikeus korottaa arvopaperista suoritettavan leimaveron määrä enintään kymmenkertaiseksi. Valtuutussäännös lisättiin vuonna 1941 silloin voimassa olevaan vuonna 1929 annettuun leimaverolakiin, ja nykyiseen vuonna 1943 annettuun lakiin otettiin myös valtuutussäännös.

Arvopapereista suoritettavan leimaveron määrää on viimeksi korotettu vuonna 1943 nykyisen leimaverolain tullessa voimaan. Kun muista kohteista suoritettavan leimaveron määrää on useita kertoja korotettu, ehdotetaan myös arvopapereista suoritettavaa leimaveroa korotettavaksi. Arvopaperipörssin välityksellä tapahtuvasta arvopaperin luovutuksesta suoritettava leimavero ehdotetaan korotettavaksi 1,4 prosenttiin. Ilman arvopaperipörssin välitystä tapahtuvasta arvopaperin myynnistä tai vaihdosta ehdotetaan suoritettavaksi leimaveroa 1,6 prosenttia. Arvopapereita vaihdettaessa leimaveroa on suoritettava vain kerran ja siitä vaihdon kohteesta, joka on suurin.

Leimaverolain 55 §:n 2 momenttiin sisältyvää valtuutusta leimaveron korottamiseen valtioneuvosto on käyttänyt vuonna 1943. Tämä päätös kumottiin vuonna 1949. Kun säännöksen tarkoituksena on ollut poikkeuksellisissa oloissa antaa valtioneuvostolle mahdollisuus ilman eduskunnan myötävaikutusta korottaa leimaveroa eikä tällaista säännöstä voida pitää normaaliolosuhteissa tarpeellisenä, ehdotetaan valtuutussäännös-

kumottavaksi. Myös asuntojen leimaverotoimikunta ehdotti mietinnössään (1982:24) säännöksen nykyiseen lainsäädäntöön soveltumattomana kumottavaksi.

Leimaverolain 55 §:n 3 momentissa on säännös, jonka mukaan kunnan ensi kerran luovuttaessa perustamassaan valtion lainaa saaneessa osakeyhtiössä merkitsemänsä osakkeet, on luovutus leimaverosta vapaa. Asuntotuotantalain muuttamisesta annetun lain (81/82) mukaisessa uudessa lainoitusjärjestelmässä kunnan perustamien asunto-osakeyhtiöiden osakkeiden luovutus tulee hyvin harvoin kysymykseen. Tämän vuoksi ehdotetaan 55 §:n 3 momentin säännös kumottavaksi.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotettujen korotusten taloudellisia vaikutuksia on vaikea arvioida. Käytettävissä olevien tietojen perusteella on arvioitu, että velkakirjoista ja muista saamistodisteista suoritettavan leimaveron korottaminen lisäisi leimaveron tuottoa 80 miljoonalla markalla vuonna 1985. Arvopapereiden luovutuksesta suoritettavan leimaveron korotus tuottaisi noin 80 miljoonaa markkaa, josta noin 6 miljoonaa markkaa kertyisi arvopaperipörssin välityksellä myydyistä arvopapereista. Ehdotetut leimaveron korotukset lisäisivät leimaveron tuottoa karkean arvion mukaan yhteensä noin 160 miljoonalla markalla vuonna 1985.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan saatettavaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1985. Lain 55 §:ää sovellettaisiin arvopapereiden luovutukseen, joka tapahtuu lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

4. Säättämisjärjestys

Lakiehdotus olisi käsiteltävä valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaisessa uutta tai lisättyä veroa koskevassa säättämisjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

leimaverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 6 päivänä elokuuta 1943 annetun leimaverolain 14 §:n *Vekseliä* koskeva nimike, 45, 47 ja 55 §,

sellaisina kuin ne ovat, 14 §:n *Vekseliä* koskeva nimike 9 päivänä joulukuuta 1983 annetussa laissa (916/83), 45 § muutettuna 24 päivänä elokuuta 1984 annetulla lailla (641/84) ja mainitulla 9 päivänä joulukuuta 1983 annetulla lailla, 47 § mainitussa 9 päivänä joulukuuta 1983 annetussa laissa ja 55 § muutettuna 25 päivänä maaliskuuta 1948 ja 5 päivänä toukokuuta 1972 annetuilla laeilla (244/48 ja 344/72), näin kuuluviksi:

14 §

Jäljempänä mainituista asiakirjoista ja ilmoituksista, mikäli ne eivät ole leimaverosta vapaat, peritään leimaveron seuraavin määrin:

Vekseli, olkoonpa vekselinantajan itsensä taikka jonkun muun maksettavaksi asetettu, kultakin täydeltä markalta:

enintään 9 kuukauden ajaksi tehty, 1,6 prosenttia vuodessa;

yli 9 kuukauden ajaksi tehty, 1,6 prosenttia.

Näytettäessä maksettavaksi asetetusta vekselistä on vero kuitenkin 1,6 prosenttia.

Vekseli, sekä Suomessa että ulkomailla asetettu, on edellä säädettyllä leimalla varustettava, ennen kuin se täällä hyväksyttäväksi tai maksettavaksi esitetään tahi toiselle annetaan tai siirretään.

Kun vekseli, joka on 1 momentin mukaan leimattu, kiinnityksen tai maksun saamiseksi tuodaan oikeuteen taikka alusrekisteri- tai ulosottoviranomaiselle, on sen leimalla varustamisesta noudatettava, mitä jäljempänä velkakirjasta säädetään.

45 §

Velkakirja tai muu saamistodiste on, kun se kiinnityksen tai maksun saamiseksi tuodaan oikeuteen, patentti- ja rekisterihallitukselle taikka autorekisteri- tai ulosottoviranomaiselle, leimattava sen pääomamäärän mukaan, josta kiinnitystä tai maksua haetaan, 1,6 prosentin määrään kultakin täydeltä markalta.

Kun velkakirja tai muu saamistodiste kiinnityksen saamiseksi tuodaan alusrekisteriviranomaiselle, on leimaveron määrä 0,75 prosenttia.

47 §

Velkakirja ja shekkitali- tai muu lainasopimus on, kun se annetaan valtiokonttorille, liikepankille, säästöpankille, kiinnitysluottolaitokselle, vakuutuslaitokselle, eläkelaitokselle, osuuspankille, pankkiiriliikkeelle, luotto-osakeyhtiölle tai muulle lainausliikettä harjoittavalle laitokselle tai kassalle, leimattava, mikäli siitä ei ole aikaisemmin kiinnitystä tai maksua haettaessa suoritettu niin paljon leimaveroa kuin jäljempänä säädetään, pääoman suuruuden mukaan kultakin täydeltä markalta seuraavin määrin:

enintään 9 kuukauden ajaksi tehty, 1,6 prosenttia vuodessa;

yli 9 kuukauden ajaksi tehty taikka vaadittaessa tai irtisanomisen jälkeen maksettava, 1,6 prosenttia.

Jos kysymyksessä on vähintään 19 bruttorekisteritönin suuruisen aluksen hankintaa varten myönnettyä lainaa koskeva velkakirja tai muu lainasopimus, leimataan se pääoman suuruuden mukaan 0,75 prosentin määrään kultakin täydeltä markalta.

Työntekijäin eläkelain mukaiseen vakuutukseen liittyvä takaisinlainausopimus on 1 momentissa säädettyin määrin leimattava niin, että suoritettu leimaveron vastaa kulloinkin lainattuna olevaa pääomamäärää.

55 §

Arvopapereita myytäessä tai vaihdettaessa on leimaveroa suoritettava:

1) kun myynti tapahtuu arvopaperipörssin välityksellä, 1,4 prosenttia kauppahinnasta; ja

2) kun luovutus tapahtuu ilman arvopaperipörssin välitystä, 1,6 prosenttia kauppahinnasta tai vaihtoarvosta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1985. Lain 55 §:ää sovelletaan arvopapereiden luovutukseen, joka tapahtuu lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Helsingissä 18 päivänä syyskuuta 1984

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Ahti Pekkala*

Laki

leimaverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 6 päivänä elokuuta 1943 annetun leimaverolain 14 §:n *Vekseliä* koskeva nimike, 45, 47 ja 55 §,

sellaisina kuin ne ovat, 14 §:n *Vekseliä* koskeva nimike 9 päivänä joulukuuta 1983 annetussa laissa (916/83), 45 § muutettuna 24 päivänä elokuuta 1984 annetulla lailla (641/84) ja mainitulla 9 päivänä joulukuuta 1983 annetulla lailla, 47 § mainitussa 9 päivänä joulukuuta 1983 annetussa laissa ja 55 § muutettuna 25 päivänä maaliskuuta 1948 ja 5 päivänä toukokuuta 1972 annetuilla laeilla (244/48 ja 344/72), näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

14 §

Jäljempänä mainituista asiakirjoista ja ilmoituksista, mikäli ne eivät ole leimaverosta vapaat, peritään leimaveron seuraavin määrin:

Vekseli, olkoonpa vekselinantajan itsensä taikka jonkun muun maksettavaksi asetettu, kultakin täydeltä markalta:

enintään 9 kuukauden ajaksi tehty, 1,5 prosenttia vuodessa;

yli 9 kuukauden ajaksi tehty, 1,5 prosenttia.

Näytettäessä maksettavaksi asetetusta vekselistä on vero kuitenkin 1,5 prosenttia.

Vekseli, sekä Suomessa että ulkomailla asetettu, on edellä säädetyllä leimalla varustettava, ennen kuin se täällä hyväksyttäväksi tai maksettavaksi esitetään tahi toiselle annetaan tai siirretään.

Kun vekseli, joka on 1 momentin mukaan leimattu, kiinnityksen tai maksun saamiseksi tuodaan oikeuteen taikka alusrekisteri- tai ulosottoviranomaiselle, on sen leimalla varustamisesta noudatettava, mitä jäljempänä velkakirjasta säädetään.

45 §

Velkakirja tai muu saamistodiste on, kun se kiinnityksen tai maksun saamiseksi tuodaan oikeuteen, patentti- ja rekisterihallitukselle taikka autorekisteri- tai ulosottoviranomaiselle, leimattava sen pääomamäärän mukaan, josta kiinnitystä tai maksua haetaan, 1,5 prosentin määrään kultakin täydeltä markalta.

Kun velkakirja tai muu saamistodiste kiinnityksen saamiseksi tuodaan alusrekisteriviranomaiselle, on leimaveron määrä 0,75 prosenttia.

Vekseli, olkoonpa vekselinantajan itsensä taikka jonkun muun maksettavaksi asetettu, kultakin täydeltä markalta:

enintään 9 kuukauden ajaksi tehty, 1,6 prosenttia vuodessa;

yli 9 kuukauden ajaksi tehty, 1,6 prosenttia.

Näytettäessä maksettavaksi asetetusta vekselistä on vero kuitenkin 1,6 prosenttia.

Vekseli, sekä Suomessa että ulkomailla asetettu, on edellä säädetyllä leimalla varustettava, ennen kuin se täällä hyväksyttäväksi tai maksettavaksi esitetään tahi toiselle annetaan tai siirretään.

Kun vekseli, joka on 1 momentin mukaan leimattu, kiinnityksen tai maksun saamiseksi tuodaan oikeuteen taikka alusrekisteri- tai ulosottoviranomaiselle, on sen leimalla varustamisesta noudatettava, mitä jäljempänä velkakirjasta säädetään.

45 §

Velkakirja tai muu saamistodiste on, kun se kiinnityksen tai maksun saamiseksi tuodaan oikeuteen, patentti- ja rekisterihallitukselle taikka autorekisteri- tai ulosottoviranomaiselle, leimattava sen pääomamäärän mukaan, josta kiinnitystä tai maksua haetaan, 1,6 prosentin määrään kultakin täydeltä markalta.

Kun velkakirja tai muu saamistodiste kiinnityksen saamiseksi tuodaan alusrekisteriviranomaiselle, on leimaveron määrä 0,75 prosenttia.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

47 §

Velkakirja ja shekkitili- tai muu lainasopimus on, kun se annetaan valtiokonttorille, liikepankille, säästöpankille, kiinnitysluottolaitokselle, vakuutuslaitokselle, eläkelaitokselle, osuuspankille, pankkiiriliikkeelle, luotto-osakeyhtiölle tai muulle lainausliikettä harjoittavalle laitokselle tai kassalle, leimattava, mikäli siitä ei ole aikaisemmin kiinnitystä tai maksua haettaessa suoritettu niin paljon leimaveroa kuin jäljempänä säädetään, pääoman suuruuden mukaan kultakin täydeltä markalta seuraavin määrin:

enintään 9 kuukauden ajaksi tehty, 1,5 prosenttia vuodessa;

yli 9 kuukauden ajaksi tehty taikka vaadittaessa tai irtisanomisen jälkeen maksettava, 1,5 prosenttia.

Jos kysymyksessä on vähintään 19 bruttorekisteritonnin suuruisen aluksen hankintaa varten myönnettyä lainaa koskeva velkakirja tai muu lainasopimus, leimataan se pääoman suuruuden mukaan 0,75 prosentin määrään kultakin täydeltä markalta.

Työntekijäin eläkelain mukaiseen vakuutukseen liittyvä takaisinlainaussopimus on 1 momentissa säädetyn määrin leimattava niin, että suoritettu leimavero vastaa kulloinkin lainattuna olevaa pääomamäärää.

55 §

Arvopapereita myytäessä tai vaihdettaessa on leimaveroa suoritettava:

1) kun myynti tapahtuu arvopaperipörssin välityksellä, 1 markka kultakin 100 markan määrältä tai sen osalta kauppahinnasta; ja

2) kun luovutus tapahtuu ilman arvopaperipörssin välitystä, 1 markka 20 penniä kultakin 100 markan määrältä tai sen osalta kauppahinnasta tai vaihtoarvosta.

Valtioneuvostolla on oikeus korottaa edellä 1 momentin 1 kohdassa mainittua veroa enintään 10 markkaan ja 2 kohdassa mainittua veroa enintään 12 markkaan. Asunto-osakeyhtiön osakkeiden luovutuksesta suoritettava leimavero korotettakoon kuitenkin enintään 5 markkaan.

Milloin kunta ensi kerran luovuttaa perustamassaan valtion lainaa saaneessa osakeyhtiössä merkitsemänsä osakkeet, on luovutus leimaverosta vapaa.

47 §

Velkakirja ja shekkitili- tai muu lainasopimus on, kun se annetaan valtiokonttorille, liikepankille, säästöpankille, kiinnitysluottolaitokselle, vakuutuslaitokselle, eläkelaitokselle, osuuspankille, pankkiiriliikkeelle, luotto-osakeyhtiölle tai muulle lainausliikettä harjoittavalle laitokselle tai kassalle, leimattava, mikäli siitä ei ole aikaisemmin kiinnitystä tai maksua haettaessa suoritettu niin paljon leimaveroa kuin jäljempänä säädetään, pääoman suuruuden mukaan kultakin täydeltä markalta seuraavin määrin:

enintään 9 kuukauden ajaksi tehty, 1,6 prosenttia vuodessa;

yli 9 kuukauden ajaksi tehty taikka vaadittaessa tai irtisanomisen jälkeen maksettava, 1,6 prosenttia.

Jos kysymyksessä on vähintään 19 bruttorekisteritonnin suuruisen aluksen hankintaa varten myönnettyä lainaa koskeva velkakirja tai muu lainasopimus, leimataan se pääoman suuruuden mukaan 0,75 prosentin määrään kultakin täydeltä markalta.

Työntekijäin eläkelain mukaiseen vakuutukseen liittyvä takaisinlainaussopimus on 1 momentissa säädetyn määrin leimattava niin, että suoritettu leimavero vastaa kulloinkin lainattuna olevaa pääomamäärää.

55 §

Arvopapereita myytäessä tai vaihdettaessa on leimaveroa suoritettava:

1) kun myynti tapahtuu arvopaperipörssin välityksellä, 1,4 prosenttia kauppahinnasta; ja

2) kun luovutus tapahtuu ilman arvopaperipörssin välitystä, 1,6 prosenttia kauppahinnasta tai vaihtoarvosta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1985. Lain 55 §:ää sovelletaan arvopapereiden luovutukseen, joka tapahtuu lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.